

61

U S T A W A

z dnia 27 kwietnia 1956 r.

o warunkach dopuszczalności przerywania ciąży.

W celu ochrony zdrowia kobiety przed ujemnymi skutkami zabiegów przerywania ciąży, dokonywanych w nieodpowiednich warunkach lub przez osoby nie będące lekarzami — stanowi się, co następuje:

Art. 1. 1. Zabiegu przerywania ciąży może dokonać tylko lekarz, jeżeli:

- 1) za przerywaniem ciąży przemawiają:
  - a) wskazania lekarskie lub
  - b) trudne warunki życiowe kobiety ciężarnej,
- 2) zachodzi uzasadnione podejrzenie, że ciąża powstała w wyniku przestępstwa.

2. Nie wolno dokonać zabiegu przerywania ciąży w wypadkach przewidzianych w ust. 1 pkt 1 lit. b) i pkt 2, jeżeli zachodzą przeciwwskazania lekarskie dla dokonania takiego zabiegu.

3. Zabiegu przerywania ciąży u nieletniej można dokonać tylko za zgodą jej rodziców, opiekuna albo władzy opiekuńczej.

Art. 2. 1. Wskazania lekarskie lub trudne warunki życiowe kobiety ciężarnej, przemawiające za przerywaniem ciąży, stwierdza orzeczenie lekarskie. Istnienie uzasadnionego podejrzenia, że ciąża powstała w wyniku przestępstwa, stwierdza zaświadczenie prokuratora.

2. Minister Zdrowia określi w drodze rozporządzenia kwalifikacje zawodowe, jakie powinni posiadać lekarze doko-

nający zabiegu przerywania ciąży, oraz tryb wydawania orzeczeń lekarskich o dopuszczalności dokonania takiego zabiegu.

Art. 3. Kto w jakikolwiek bądź sposób zmusza kobietę do poddania się zabiegowi przerywania ciąży,

podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 4. Kto dokonuje zabiegu przerywania ciąży za zgodą kobiety ciężarnej, lecz wbrew przepisom art. 1,

podlega karze więzienia do lat 3.

Art. 5. Kto udziela pomocy kobiecie ciężarnej w dokonaniu zabiegu przerywania ciąży wbrew przepisom art. 1,

podlega karze więzienia do lat 3.

Art. 6. 1. W ustawie z dnia 28 października 1950 r. o zawodzie lekarza (Dz. U. Nr 50, poz. 458 i Nr 53, poz. 489) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 15 ust. 2 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) zabiegów przerywania ciąży”;

2) skreśla się art. 16.

2. Tracą moc art. 231, 232, 233 i 234 kodeksu karnego.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki

Sekretarz Rady Państwa: St. Skrzyszewski

52

U S T A W A

z dnia 27 kwietnia 1956 r.

o zwalczaniu alkoholizmu.

Celem skuteczniejszego zwalczania alkoholizmu wpływającego szkodliwie na zdrowie, pracę i dobrobyt ludności oraz powodującego wzrost przestępczości — stanowi się, co następuje:

Art. 1. 1. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych:

- 1) w lokalach zakładów i placówek oświatowo-wychowawczych oraz na terenach szpitalnych i sanatoryjnych,
- 2) osobom nietrzeźwym.

2. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu:

- 1) nieletnim do lat 18,
- 2) w zakładach pracy, w hotelach robotniczych, w stołówkach i bufetach przy zakładach pracy,
- 3) w lokalach i miejscach przeznaczonych do ćwiczeń sportowych i gimnastycznych oraz na zabawach na otwartym powietrzu i w parkach kultury,
- 4) na całym obszarze zabudowań koszarowych i w obozach wojskowych,
- 5) w domach kultury i świetlicach,
- 6) na targowiskach i w miejscach zebrań masowych,

7) w schroniskach turystycznych,

8) w restauracjach i bufetach na dworcach kolejowych, autobusowych i portowych,

9) w sklepach czynnych w godzinach nocnych.

3. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów zawierających więcej niż 18% alkoholu:

- 1) w pociągach z wyjątkiem wagonów restauracyjnych,
- 2) w domach wypoczynkowych.

4. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej może w szczególnych przypadkach udzielić zezwolenia na odstąpienie od niektórych zakazów określonych w ustępach poprzedzających.

Art. 2. 1. Sprzedaż napojów zawierających więcej niż 18% alkoholu do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez właściwy organ administracji państwowej.

2. Minister Handlu Wewnętrznego określi w drodze rozporządzenia organy właściwe do wydawania zezwoleń oraz warunki i tryb ich wydawania.

3. Kasyna wojskowe znajdujące się w zabudowaniach koszarowych i obozach wojskowych lub poza tymi miejscami mogą prowadzić sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, jeżeli uzyskały zezwolenie przewidziane w ust. 1, a nadto zezwolenie organów wojskowych.

Art. 3. 1. Rada narodowa może wprowadzić na obszarze swej właściwości zakaz sprzedaży i podawania napojów zawierających powyżej 18% alkoholu w soboty i inne powszechnie przyjęte dni wypłat wynagrodzenia za pracę oraz w dni ustawowo wolne od pracy.

2. Rada Ministrów może ustalić zasady wprowadzenia przez rady narodowe zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych również i w innych dniach ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Art. 4. Napoje alkoholowe wolno dostarczać do punktów sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych z oznaczeniem nazwy wytwórni oraz rodzaju, ilości i mocy napoju.

Art. 5. 1. Rady narodowe i ich prezydya obowiązane są współdziałać ze społecznymi komitetami przeciwalkoholowymi i innymi organizacjami społecznymi oraz udzielać im niezbędnej pomocy w organizowaniu i prowadzeniu akcji uświadamiającej i wychowawczej w zakresie zwalczania alkoholizmu.

2. Tryb i zasady współdziałania oraz udzielania pomocy określi Rada Państwa i Rada Ministrów.

Art. 6. 1. Do nałogowych alkoholików, którzy wykazują objawy przewlekłego alkoholizmu i swoim postępowaniem powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują nieletnich lub zagrażają bezpieczeństwu otoczenia, stosuje się leczenie przymusowe w zakładach lecznictwa otwartego i zamkniętego.

2. O zastosowaniu przymusowego leczenia w zakładach lecznictwa otwartego orzekają komisje społeczno-lekarskie przy prezdydiach powiatowych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych.

3. O zastosowaniu przymusowego leczenia w zakładach lecznictwa zamkniętego orzeka na wniosek komisji społeczno-lekarskiej sąd powiatowy w postępowaniu niespornym, właściwy według miejsca zamieszkania alkoholika. Na postanowienie o skierowaniu do zakładu lecznictwa zamkniętego przysługuje skierowanemu zażalenie.

4. Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia tryb powoływania komisji społeczno-lekarskich oraz szczegółowe zasady postępowania przed tymi komisjami w sprawach o zastosowanie przymusowego leczenia.

Art. 7. 1. Osoby w stanie nietrzeźwym, które zachowaniem swoim dają powód do zgorzienia w miejscach publicznych, mogą zostać doprowadzone do izb wytrzeźwień, gdzie przebywają aż do wytrzeźwienia.

2. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Zdrowia określi w drodze rozporządzenia organizację izb wytrzeźwień oraz sposób ustalania opłat związanych z pobytem w tych izbach.

Art. 8. 1. W przypadkach, gdy jeden z małżonków na skutek nałogowego nadużywania alkoholu nie spełnia obowiązku dostarczania środków utrzymania rodziny, a drugi z małżonków ze szkodą dla dzieci lub innych członków rodziny nie korzysta z uprawnień przysługujących mu na podstawie art. 14 ustawy z dnia 27 czerwca 1950 r. o postępowaniu niespornym w sprawach rodzinnych oraz z zakresu kurateli, organizacja społeczna, której członkiem jest jeden z małżonków, może wystąpić do sądu z wnioskiem o nakazanie wypłaty całości lub części wynagrodzenia za pracę albo innych

naależności małżonka zaniedbującego rodzinę do rąk drugiego małżonka.

2. Przed skierowaniem wniosku do sądu organizacja społeczna powinna porozumieć się z małżonkiem pracownika, który nie spełnia obowiązku dostarczania środków utrzymania rodziny.

Art. 9. 1. Stan nietrzeźwości w chwili popełnienia przestępstwa stanowi okoliczność obciążającą, jeżeli sprawca przestępstwa miał szczególny obowiązek zachowania pełnej świadomości wymaganej ze względu na wykonywany zawód, zajmowane stanowisko lub rodzaj wykonywanej czynności.

2. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że przestępstwo zostało popełnione w stanie nietrzeźwości, osoba podejrzana może być poddana badaniu koniecznemu do ustalenia zawartości alkoholu w organizmie, w szczególności zabiegowi pobrania krwi. Zabiegu pobrania krwi dokonuje fachowy pracownik służby zdrowia.

3. Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia warunki i sposób dokonywania badań, o których mowa w ust. 2.

Art. 10. Kto w stanie nietrzeźwości znęca się fizycznie i moralnie nad członkiem swojej rodziny lub osobą pozostającą w stosunku zależności od sprawcy, podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 11. Kto rozpija nieletniego dostarczając mu napojów alkoholowych lub ułatwiając mu ich spożywanie,

podlega karze więzienia do lat 3 lub karze aresztu do lat 3.

Art. 12. 1. Kto sprzedaje lub podaje napoje alkoholowe w przypadkach zabronionych albo bez wymaganego zezwolenia lub wbrew jego warunkom,

podlega karze aresztu do lat 2 i karze grzywny do 5.000 złotych.

2. Tej samej karze podlega kierownik zakładu handlowego lub gastronomicznego, który wskutek braku nadzoru lub wskutek niedbalstwa dopuszcza do popełnienia w tym zakładzie przestępstwa określonego w ust. 1.

Art. 13. Kto narusza postanowienia art. 4 przy dostawie napojów alkoholowych do punktów sprzedaży,

podlega karze aresztu do roku lub karze grzywny do 3.000 złotych.

Art. 14. 1. Kto w stanie nietrzeźwości zakłóca porządek publiczny lub wywołuje zgorzienie w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy,

podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub karze grzywny do 3.000 złotych.

2. Orzekanie następuje w trybie przepisów o orzecznictwie karno-administracyjnym.

Art. 15. Traci moc ustawa z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowa) (Dz. U. z 1931 r. Nr 51, poz. 423 oraz z 1934 r. Nr 96, poz. 863 i Nr 110, poz. 976).

Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: A. Zawadzki
Sekretarz Rady Państwa: St. Skrzyszewski